

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LOPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagossi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONAPREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'60.—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

DE DIJOUS Á DIJOUS

ARA, ara va bé! Tan bé casi com a mitjós del any 1868, quan l'espirit revolucionari, desembarcat a Cádiz, pujava en aquell famós tren que passant pel pont d' Alcolea, no va parar fins a Madrid.

El govern no ha trobat altra manera de sofocar les manifestacions de l'opinió, cada dia mes apremiant i enèrgicas, que denunciant tants periòdics republicans com al davant se li presentan.

Ja casi es intangible tot. Les institucions, l'exèrcit, la marina, el clero... Al diari que parla d'alguna cosa d'aquestes en un diàpasson massa alt, ja cap a terra! Denuncia que te crió, y si 's pot engarolar al director del periòdic, no 's repara en ferho.

Se coneix que la situació està malalta y que 'l seu mal es d' aquells que no volen soroll.

**

El primer dels baligas-balagases d'Espanya, el gran Romero Robledo, ha parlat. Ja era hora!

Al reparar que passava tanta dias sense obrir la boca, ja vaig menjarne la partida.—Aquest home 'ns en prepara una de grossa, que 'ns deixará ab un pam de nas.

Y així ha sigut.

Don Paco 'ns participa oficialment que ha acceptat el càrrec de president del Congrés, però que al acceptarlo no s'ha d'entendre qu'estigui conforme ab el govern, ni que reingressi en el partit conservador.

Ell presidirà la Càmara popular, cobrà la subvenció que'l càrrec porta consignada, usará 'l cotxe de la presidència, dirigirà la majoria... però continuará sent independent, lliure de compromisos, desligat del govern, dels conservadors y de tothom...

Així es lo que l'ex-polit d'Antequera ha declarat y així es lo que, segons sembla, té la pretensió de fer creure als espanyols.

¡Quina frescura!

*Si es «barra» puede pasar,
pero á tal punto llevada...*

será precis confessar que aixó ja es burlarse del país, del Congrés, del govern, del malalt, del mort y de qui 'l vetlla.

**

Junta de Reformas socials...

A veure, á veure qué es aixó?...

«La Gaceta publica avuy una real ordre de Gobernació disposant que en totes las localitats ahont no hi hagi Junta de Reformas socials se procedeixi à organizarla sens pèrdua de temps.»

Bravol! Aixó fa de bon sentir.

Las Juntas de Reformas socials estarán compostas:

•Primer:—Del arcalde.

•Segon:—Del rector...»

Pasteradal... Ja no lleixeixó més.

Bonicas serán las reformas socials que proposa una junta de la qual ne forma part el rector!...

Apaga y vámosen!

PIF PAF

EL PERILL

ADA dia va posantse més al descubert la missió del govern de rayadillo. Se vé dir, en el moment de constituir-se, qu'era fill de la necessitat de posar coto als avenços del partit republicà, y ell s'ha encarregat de demostrar que no anavan pas equivocats els que partien de questa suposició. Ni en Silvela, ni en Maura, que's tenen per personajes respectables, eran capassos en questa materia de anar, com se sol dir vulgarment, á Roma por

todo. Se necessitaven altres homes més rebregats, que s'estimessem menos, y varen trobarlos, escabotant en las capas inferiors del pudrimener de la política monàrquica.

Y 'ls van vestir de rayadillo.

Pero s'han agitat tant en el poch temps qu'exerceixen l'ofici de fernes la por, han fet tals contorsions al repartir cossas y cops de puny al aire, que al mes y mitj de haver estrenat el vestit, aquest se 's esquinesa per totas parts, y ja no 's mouhen que no ensenyin las vergonyas.

No 'n han tingut prou ab atropellar la llei, inventant delictes com el de atacar á la forma de govern, qu'en la llei no tenen sanció; era además necessary que atropellessin á la lògica y al bon sentit. Si nosaltres fossim monàrquichs, contemplariam esgaixats la seva obra de ruïna y de descrèdit pera

la institució. Creyent que aquesta, com totes las que regeixen la vida de las nacions sols logran subsistir nudridas del amor del poble, no podríam més de veure ab repugnancia tot pinxèsch alarde de violència, de matonisme, de falsificació, de trampa, de cinisme y de descaro.

—Mala obra fan—dirfam—á lo mateix que intentan defensar, defensant-ho en una forma tan indecorosa. Al extremar aixís el seu zel, confessan palatinament la debilitat de la seva causa. No ho faran pitjor si seguissin els consells dels més encarniscats enemichs de la monarquia.

**

En aquest concepte no temém poch ni molt els efectes de las seves mides extremadas.

No 'ns inmutan las denúncies de que á cada punt son objecte'ss els periòdics republicans, que ab fermeza continúan las seves campanyas de propaganda. El periodista escriu y 'l govern, al denunciarlo, s'encarrega de subratllar accentuant l'intenció dels seus conceptes.

No 'ns desconcertan las contínues trabas oposadas á la lluire emissió de la paraula en els meetings y reunions públicas. Aquests actes, per la seva mateixa prodigalitat podian acabar per decaure: el govern s'encarrega de reavivar el seu interès y de acreixir la seva importància.

Ni l'apparat policial de que 'ls rodejan, ni la forsa de la guàrdia civil que tot sovint desplegan pera vigilarlos, ens donan fret ni calor; ans al contrari, si fossim susceptibles de vanagloria, ens enorgulliríam de totes aquestas precaucions intempestivas, considerant que molt ens deuenen témer quan tant ens vigilan.

La nostra flama corre parellas ab la nostra confiança, y arriba fins á tal extrém, qu'escoltém impávits els petards ab que, mans ocultas, però prou conegudas per lo barruera, intentan sembrar el pànic en las nostres Assambleas. Un gat negre mort els bastava pera perturbar las reunions regionalistes en els bons temps dels companys de causa: tractantse de republicans han de apelar á procediments més estrepitosos y menos inofensius, y no obstant, no conseguen els seus propòsits. Las reunions no 's disolen, els oradors continúan, y 'ls petards serveixen sols perque la conciencia dels republicans formulí el següent presagi:

—Així acabare vosaltres al fi de la jornada, esclatant ruidosament. El despit acumulat es un exoplissiu.

**

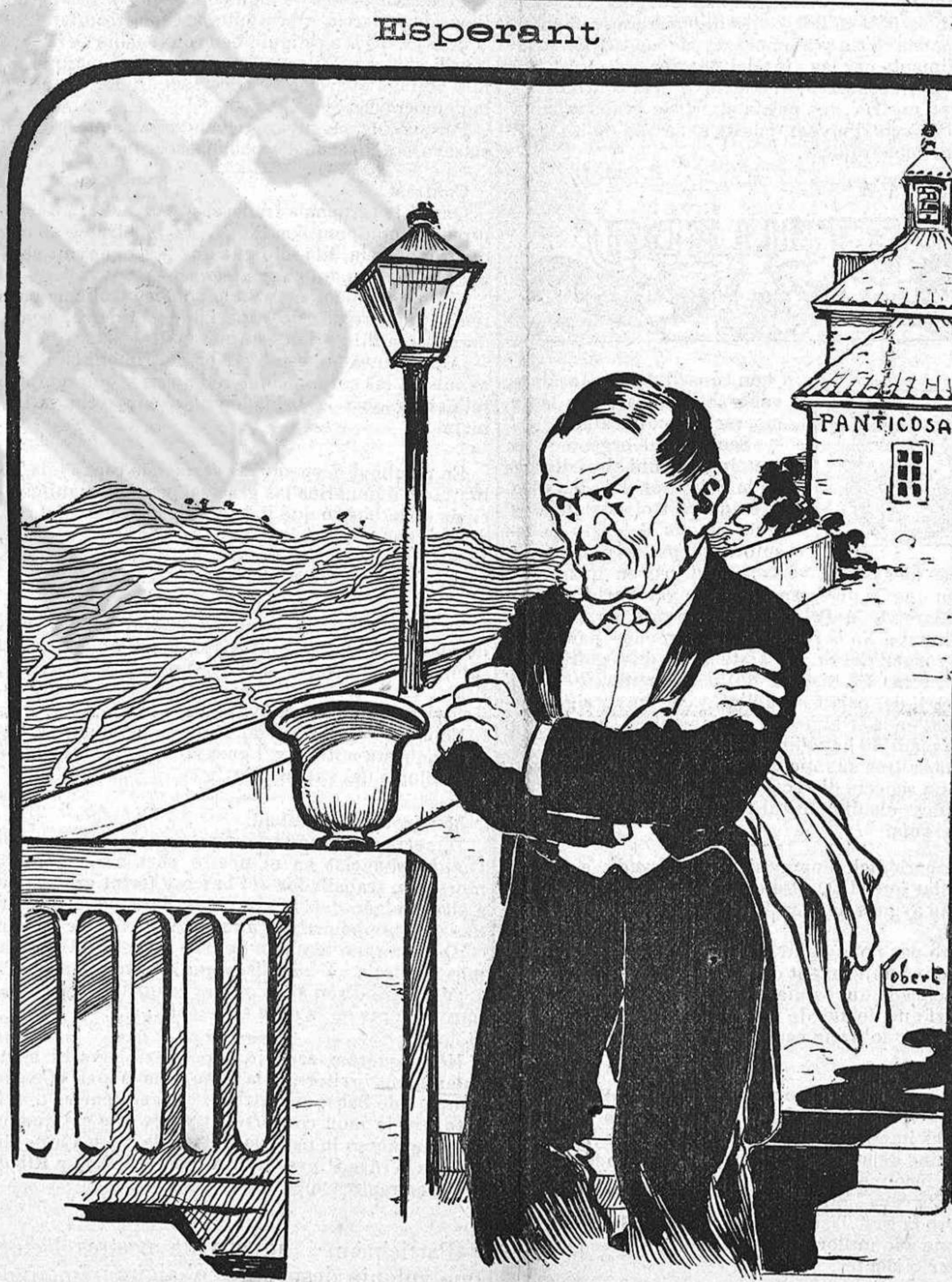
Ab la mateixa sanch freda escoltém las notícias que 'ns arriban respecte als preparatius que van acumulant, ab l'idea de guanyar á tota costa las pròximes eleccions municipals.

Diuhen que á Madrid van recullint notícias per casa dels electors difunts ó imaginaris que figurauen en las llistas, al objecte de donals'hí existència real el dia de las eleccions. Las rodas formades de gent perduda y d'empleats de menor quantia son las que han d'aixafar al cos electoral republicà.

Alguna cosa per l'istil suposan que s'intenta practicar á Barcelona, sobre tot si troben un arca de pebrots que 's presti á secundar el joch. Desgraciadament aquests héroes avuy no abundan, y als més valents y de cutis més groixut se 'ls posa al peu de gallina, á la sola idea de que tindrán que arrostrar la indignació de tot un poble.

Pero fins suposant que 'l trobessin, y que 'l plan que maquinan vají endavant, estém tranquil y segurs en la nostra forsa, y bé 'ns veuríam las caras quan arribi l' hora.

No som, ni serém may provocadors; pero ferms en el nostre dret y disposats á tota mena de sacrificis en aras de la legalitat electoral, sabrémos cumplir com á bons. Prompte veurán els que intentan atropellar tot, que 'ls té més compte cenyirse al cumpliment estricte del seu deber, y si no ho arriban á

—En qué quedé? Vé o no vé?

veure, pitjor per ells: no tardaran en arrepentir-se de no haverho vist.

Fins aquí les amenassas y las violencias no poden produir altre efecte que aumentar la enteresa y l'energia del poble republicà. Sempre 'ns riurém dels que intentin clavar un clau per la cabota, donant cops de puny á la punta.

No està aquí l'perill que podrà amenassarnos, no mil vegadas. El perill de una host ben armada no resideix en el enemic, sino en ella mateixa; es un perill de caràcter intern.

No perque s'haja condensat, puig á penas si se'n ofereixen petits síntomas, sino ab l'idea de prevenirlo á temps, es per lo que cridem l'atenció de nostres benvolguts corregionalis. La nostra intenció es lleal y salvadora.

Després dels resultats maravillosos conseguits ab l'Assamblea del 25 de mars, que produí la concentració de tantas forces republicanes, guanyant-nos en un sol dia tot el terreno que s'havia perdut durant trenta anys de impremeditades y tercera diferenciacions, no hi ha dret á girar la vista enrera. Ni 'ls que de bona fé y pagant tribut á una consequència de principis tan irredicibles com estéril, s'empenyan en sostenir son peculiar programa, ni molt menys els que preténen mantenir-se aislats per conseguir els honors y profits de grupo apart, estàran á l'altura de les presents circumstancies, persistint en la seva actitud. Tenim enfront á un enemic pènit, y per res del mon voldriam en moments tan critichs que pogués cabre la sospita, de que conscient ó inconscient fessim el seu joch.

Ja no es sols la bona intel·ligència lo que s'imposa, es l'unió estreta, incondicional, perfecta, fossa en els gresols de l'abnegació y de la bona voluntat. Una unió purgada de tota mira de caràcter personal, de tota ambició, de tota concupiscència. Una unió tan sòlida, que á la vegada que sigui admirable exemple ofert á tots les forces vivas del país, si guia prenda segura de successives y grans victòries, y garantia eficàs de que la patria espanyola, trobarà al fi, en les hostes victorioses de la República, les vias expeditas de la seva salvació.

Tenen mil voltas més eficacia aquests exemples pràctics, que tots els programes concrets més sa militud combinats. Els programes s'han de fer en vista de la realitat del moment en que deuen aplicar-se: violentar la realitat per acomodarla á determinats programes resultarà sempre temerària empresa y trabaill perdut... y en aquests moments de lluita, quan l'enemic està disposat á jugarse'l tot per tot, no estan les coses perque s'pugui perdre'l temps.

Deixemnos, donchs, de preocupacions intempestivas y tirém al dret. No es hora de projectar, sino de combatre y de vèncer. Projectant varem perdre trenta anys miserablament: els nostres enemics, que avuy se descomponen en continuo sobresalt, pogueren viure tranquil i sossegats, causant la ruina de la nació. No persistim en els nostres errors: Espanya no 'ns perdonaria.

Els que s'complauen ressuscitant aquestes funestes reminiscències han de contemplar l'alegria, 'n goig dels nostres enemics á cada manifestació, per petita, per insignificant que siga, que 's produue en aquest sentit. Ja s'imaginaren veure activellat y engrunalat el formidable bloc republicà. ¡Ay de tots nosaltres, si arribessin á tenir algún fonament serio las seves confiansas!

Pero no sera així: la massa, desinteressada, pura, imbuida de un amor inextinguible á la causa salvadora de la República, té ademés un instant moltíssim, que no comportarà extravíos de cap mena. Als que s'empenyen en sustentarlos els deixaran aislats.

Y serà en vā anarli ab sofismes ni superxerxes. Y serà en vā dirli qu'empendre una campana tan seria com l'actual sense tenir previngut un programe concret pel dia de la victoria equival á donar un salt en les tenebras, á dirigirse 'l caos.

Un caos iluminat pel sol de la República deixa de ser tal caos!

A la llum de aquest sol trobaràm fórmulas de organació y orientacions convenientes pera la bona marxa de las ideas progressivas, á la llum de aquest sol obrarà la llibertat la conciencia nacional emancipada; á la llum de aquest sol, recordaré plens d'alé y fraternalment units, els días tristes de la pelegrinació estéril, en que divagavam esma-perduts pel laberinto intrincat dels programes, sense horitzonts á la vista, y res més als nostres peus que les valls obertes com abismes insalvables, de las diferenciacions y de las enemistats.

Aném units á conquistar la República y units sabrem conservarla.

P. K.

ELS PLANS DEL GRAN ACOGOTADOR

ENTRENS en García Alix se dedica á l'agradable tasca de reventar republicans, impedint, cueste lo que cueste, que guanyin las próximes eleccions municipals, en Villaverde, el gran acogotador dels contribuyents, ab la ploma á la mà dreta, gravantse ab l'esquerra aquella clepsa seva tan prenyada de idees y projectes, va trayent comptes y més comptes pera fer frente á totas las necessitats que puguin presentarse.

Per ell la taronja encare té such.

L'altra vegada que sigué ministre de Hisenda la va eximpre fins á ferli rajar mil milions de pessetas. Ara diuen que 's proposa arrençarn'hi cent milions més.

Aquests cent milions li son absolutament necessaris.

Saben per què?

Pera tenir contents y propicis al Exèrcit y á la Marina... A la Marina sobre tot.

Fora en vā recordarli que l'pretext adoptat per enfilarlo dalt del candeler, sigué la seva inclinació cent cops manifestada de no carregar els pressu-

postos ab novas consignacions destinades á la construcció y al sostinent de una nova esquadra. Portava tan á la punta de la llansa la seva resolució en aquest sentit, que arribá fins al extrem de dimir la cartera de Hisenda, indisposantse ab tots els seus companys de ministeri, cansats de demanarli quartos.

Pero ara ha pujat al poder y ja pensa de distinta manera.

Tot se n'hi va en arbitrar nous recursos y en projectar nous empréstits, com si s'anorés de cantar aquella famosa cansó remullada ab ricas copas de xampany «Ay mamá, qué noche aquella» (la nit del Banca al tancar-se l'empréstit). Y necessita quartos precisament per aumentar el poder militar y marítim de aquesta Espanya, que per lo vist, després de haver perdut las colonias, necesita gastar més en armaments que quan las posseïa, may sigui sino per justificar el ditxo aquell de «Al asno muerto la cebada al rabo.»

Y no 's podrà dir que vají del tot descaminat. Al Exèrcit y á la Marina se 'l'ha de tenir contents, cueste lo que cueste, desde'l moment que tenen al seu càrrec la defensa de las institucions qu'estan fent la felicitat de la patria. (No dirà 'l fiscal de imprenta que les ataquí.)

Y amigó, lo primer es el primer.

Considerin ab aixó com tot se conjumina de tal manera que s'ha de ser molt cego per no veure el moll del os de aquest intríngulis.

En Villaverde, l'enemic aceríssim de aumentar las cargas del Estat en lo relatiu á n'aqueixas atencions, s'ha donat á partit y 's disposa á satisfacerlas. Sens dupte ha calculat que no tenia á má un medi millor per entussiar mal contribuyents y portarlos á votar com un sol home en favor del govern, en las proximas eleccions municipals.

Home imbuït en els principis de la santa Fé católica—si no 'ls professés ja no governaria—té un criteri especial en que continui 'l portento, el miracle de un poble que visqui sense menjars.

Els republicans, impòs y descreguts, no sabriam ferlo aquest prodigi.

Nosaltres, com uns tontos, al Exèrcit y á la Marina procurariam purgarlos de corruptelas y dispendis inútils, procurant ordre y bona organització, y sobre tot que 'ls serveys resultessin útils y adequares á las necessitats de un país pobre, pero que aspira á regenerar-se. Tot aixó's podrà conseguir de mica en mica y sense més que gastar bé lo que avuy se gasta malament.

Y 'l cent milions ab que intenta en Villaverde carregar el pressupost, els republicans procurariam que 's convertissin en cent milions d'economías.

Els rebaixariam, sense pensarn's hi gens ni mica, del contingent dels consums.

Que 'l poble menji: aquesta fora la nostra idea primordial.

Sense poble no hi ha exèrcit, ni marina, ni nació.

En lloc de donar al cossos armats un contingent de minyons anèmichs, castigats pel dejuni, li proporcionariam un floret de joves robustos, animosos, que servissin per alguna cosa més que per causar estancies en els hospitals ó per anar-se'n continuament á casa seva ab licencies ilimitades, á causa de que als quartels no hi ha medi de mantenirlos.

Y aquest exèrcit, reflecte de un poble sá y ben nutrit, seria la millor y más digna representació de una patria forta y animosa, capaç de seguir sense defalliments per las vias del programe.

No la concebeixen, ni encare que la concebissen, podrian crearla una patria aixís, els grans acogotadors del contribuyent, posats al servei de las institucions monàrquiques.

P. DEL O.

N bon consell del Sr. Azcárate, venerable patriarca de la democracia republicana:

«Sempre que organue un meeting, aneuhi ab el discurs de 'n Salmerón á la butxaca. Y en quant trobeu algun obstacle en els delegats de las autoritats per expressar las vostres ideas y 'ls vostres desitjos, en quant vos trobeu que 'ls delegats no 'us deixan parlar, trayeu'l discurs de 'n Salmerón y llegiu 'ls pàrrafos culminants. No 's pot dir més en menos paraules.»

El consell del Sr. Azcárate s'ha de seguir al peu de la llitra. El discurs de 'n Salmerón es com l'Evangeli del partit republicà, y per haver sigut pronunciat en la tribuna del Parlament es sagrat, y no hi ha medi de impedir la seva lectura.

A nosaltres ens incumbeix utilisarlo pera practicar una especie d'exorcismes al revés. Es á dir: pera ficar els dimonis al cos á las autoritats de la monarquia.

Un periódich monàrquich, *El Heraldo*, 's permet recordar que si D. Alfonso XII hagués anat á pendre las ayguas de Panticosa, sens dupte s'hauria

Pero per no alarmar als amants de la institució, revelant públicament que la salut del monarca era tan delicada qu' exigia l'ús de aquellas ayguas, se preferí que deixés de pendlades, y la tesis acabà ab ell en una solitaria cambra del Real siti del Pardo.

Els ministres responsables que van intervenir en aquest assumpt, podrán dir que rahons de índole política impedeixen devegarades que 'ls reys malalt fassin us dels medis curatius á que poden acudir sense inconvenient qualsevol dels seus súbdits.

—Els reys—dirán—se deuen als seus pobles.

Pero la Sra. Tisis, de brassat ab la Sra. Mort, son las que á lo millor s'encarregan de presentar-se á cobrar el deute.

A Macedonia baten el coure de valent. El país

en massa s'ha sublevat contra la tiranía turca, y 'ls soldats de Abdul-Hamid han invadit el país y no 's cansan de fer barbaritats. Cada soldat se converteix en un butxi.

Troban un poble, y l' incendian. Troben una dona, y la violan. Troben un vell y una criatura y 'ls degollan.

Els insurrectes macedonis procuran pagarlos ab la mateixa moneda, y aquell tres d'Europa se converteix en una sucursal de Cafèriera.

Y tot això ho toleran las Sras. Potencias, representants de la major suma de civilisació! L'una per l'altra s'estan de intervenir-hi, perque á la que ho intentés las altres se li tiraran á sobre, receloses de que volgués quedarse ab la tallada.

¡Bonich espectacle se 'ns ofereix desde'l pináculo de una civilisació basada exclusivament en l'humanitat y la rapinya!

Segons en Montero Ríos, a n' en Villaverde es deu el reconeixement dels deutes de Cuba y Filipinas á que, segons el tractat de París, no veniam obligats.

Aixó vol dir que si 'ls uns van ser bons per matar á Meco, 'ls altres ho van ser per tirar la seva herència pel balcó.

El mateix Montero, presagia ab un rasgo de cinisme fresch y tranquili, la sort que se 'ns espera, si va continuant la broma.

—Després de tot—diu—¿seria nou que las Ballears cayguessin en poder dels inglesos? ¿Que per ventura no ho estigueren ja?

Els estàt: —

—Hi ha algú que necessiti algunes illes? Qui 'n vulgui que se las prengui.

¡Quina vergonya!

Té rahó *El Liberal*, quan ocupantse de aquestas indignes declaracions, exclama:

—Hem arribat al cap-de-vall del camí sense sortida en que se 'n' va ficar fà anys.

—Hi ha que obrir un portell á la paret ó saltar per sobre.

Davan de aquest dilema estém disposats á tot, menos de deixarnos morir en aqueix carreró sense profit y sense glòria.

L'Ajuntament de Madrid ha acordat contribuir al mausoleu de 'n Pi y Margall, pero no ha volgut passar de 10,000 pessetas.

En canvi al mausoleu de 'n Sagasta 'vá destinat 'n'hi 45,000.

Alguna diferencia havia d'haverhi entre l'home de las virtuts austeras y l'home del gran tupé.

Molt bé, Sr. Canalejas.

La seva visita á Miramar no pot ser més oportuna.

En el moment en que l'pilot democràtic que intentava formar en honor de la monarquia, està á punt d'eslleixir-se y desbandar-se, deixantlo á vosté completament sol, se 'n' va á palau en busca de consol.

No 'n neguiteji, home, no 's neguiteji, que ja li donarán el poder, si fà bondat de la bona.

Precisament avuy ningú confia que 'l garrot Villaverde y García Alix produxeixi els resultats que 's desitjan. Quan estiguin ben convencuts de la seva inutilitat, serà fàcil que 'l eridin á vosté, perque ab una potinga qualsevol s'encarregui d'envenenar á la democracia republicana.

Pero no 'ns enganyarà. Quan arribi aquest cas, li estrelaré l'escudella pels nassos.

Contrast.

Quan els cardenals francesos van anar á despedir-se del nou pontífice Pío X, va mostrarse ab ells molt expressiu. Els hi digneu que 'l tingueixi sempre per un bon amic, y afegí:

—Molt estimém á tots els pobles catòlics; pero tenim una predilecció especial per França, considerantla la filla primogènia de la Iglesia.

¡A la França qu'estableix el matrimoni civil, qu'expulsa á las corporacions religiosas y que romp ab tota arrogància la brida de tota subjecció vaticana!

En canvi al despedir els cardenals espanyols, va limitar-se a donarlos las gracies per las manifestacions de adhesió que li havia fet el govern del rey.

De manera que á la Espanya fanàtica y devota, sempre al servei del Vaticà, la tracta el papa com lo qu'és. Com una criada de servei.

Nostre estimat company *La Publicidad* ha sigut denunciat pel fiscal militar á causa d'un article del infatigable propagandista y Diputat Sr. Lerroux, titulat *La inferior satisfacció*, publicat pel simpàtic peridiòich l'altre diumenge.

No cal dir lo que 's dol l'haver de donar compte d'aquesta noticia y 'l gust ab que rebrém la de l'absolució del valent diari.

Martirologi del treball.

Dimecres explotà la caldera supletoria del vapor *Canalejas*, anclat en el nostre port, ocasionant la mort a un treballador del barco y ferint gravement a altres, algun dels quals al escriure aquestes ratllas està també pròxim á exhalar el darrer suspir.

¡Quànta rahó tenta en Sorolla al pintar el seu famós quadro...!

Austria: —Realment, això dels pobres mace donis...

Fransa: —Sí, senyora; es indigne lo que ab ells s' está fent...

Alemanya: —Jo també ho crech això.

Inglaterra: —«Soy de la misma opinión.»

Russia: —Aquest sultà es un bárbaro.

Italia: —Un cafet.

Fransa: —Una verdadera taca pera l' Europa culta.

Austria: —Una ofensa constant als sentiments de las nacions que tenim modos.

(Pausa llarga.)

Alemanya: —Per qué no fem alguna cosa?

Russia: —Ah!...

Inglaterra: —Oh!...

Fransa: —Per mí...

Italia: —Devegadas...

Y las tropas turques segueixen matant, matant, matant...

**

Pero tant apreta la prempsa, tant s' exalta l' opinió, tant formidable es el moviment que las atrocitats comeses ab Macedonia produxeixen á tot arreu, que les potencias comprenen que sí, qu' es absolutament indispensable fer alguna cosa.

Alguna cosa... ¿Quina?

Convé estudiarlo. No això com això se resol un problema tan delicat y ple de contingencies perilloses.

Per altra part, l' iniciativa d' ahont ha de partir?

Fransa necessita enraionars'ho ab els russos.

Italia no vol fer res sense posar-se d' acord ab Alemanya y Austria.

Inglaterra, avans de pronunciar una paraula, vol saber lo que pensan Fransa y Russia.

Austria (dirigintse á las demés potencias): —Ve-yám, diguin vostés.

Fransa (mirantse á Inglaterra): —A veure ¿qué li sembla que podríam fer?

Alemanya (tocant ab el peu á Russia): —No ha trobat cap solució encare?

Y allá á Macedonia las tropas turques segueixen matant, matant, matant.

**

Nota sobre nota, conferència tras conferència, la diplomacia logra al fi posar-se d' acord sobre l' punt de la iniciativa. Res de compromisos: la iniciativa no serà de ningú. Totas plegades, acció colectiva, comuna.

¿En qué consistirà aquesta acció?

Hi ha varias maneras d' exercir-la.

Pot ferse una demostració naval.

Pot acudirse á la intervenció armada.

Pot...

Pero, no: lo mes serio serà enviar á Turquía un emissari ab una nota coministraria, firmada per totes las potencias.

«O deixas immediatament de molestar als macedonis, ó l' Europa t' dirà quants parells fan vuyt.»

—S' aproba la nota?

—Aprobada, aprobada...

Sense perdre un moment, l' emissari designat se posa en camí y á entrada de fosch arriba á Constantinopla.

—De part de las potencias, sultà.

—Qué volen de mi aquestas bonas senyoras?

—Que no atropellis mes als pobres macedonis.

—Ay!... Ho sento moltísim; pero digas á las potencies que m' avisarà tart. Ahir vaig exterminar els últims. Ja no 'n queda ni un remeyel...

A. MARCH

EL FILL DEL PRETENDENT

—Papá meu, tinc un projecte

que crech que t' ha d' agradá.

—Un projecte? Veyá, digas.

(Bonich disbarat serà)

—Pensava anàrmen a Espanya.

—Tú has perdut l' enteniment.

—Qué dirán allí quan vejin al herou del Pretendent?

—Es que hi vull anar d' incògnit,

perfectament disfressat

y ab un ayre d' ignocència

qu' enganyarà al més pintat.

—Y si ab tot y això t' coneixen?

—Si'm coneixen, itururut!

Feré allò que diu el ditxo:

qui gemega ja ha rebut.

—De plan decidit y serio

no 'n tinc cap al anà allí,

pero iquí sab les sorpresas

que 'm reserva l' meu destí!

—Qué sab si al trobarme a Espanya,

el poble, per intuïcio,

inflamat de cop y volta,

veurà en mi! 'l seu salvadó!

—Tens rabó, Jaumet: las coses

comensan molts copi rident

y á la ff acaben en serio...

—Te dono l' consentiment!

Ves á Espanya, pero guàrdat

y no vulgis ser tossut,

que molts cops, en broma, en broma...

allò que 's diu: !Tururut!...

—Adeu, papá incomparable.

—Adeu, fill sempre obedient.—

Munta l' jove al automòbil

y s' allunya com el vent.

Atravessa camps y pobles,

fa beguda en algun punt,

mata un gos, fereix dos burros

y, endavant, ja som á Irún.

—Acosta al primer que passa

y 'l comensa á interrogà:

—Cóm esté això dels carlistas?

—Ay, senyor ben pochs n' hi ha.

—Donchs d' aquelles legions d' héroes

qu' en tot temps aquí heu tingut?

—Aquells héroes ara cantan

la «Cansó del tururut.»—

Disgustat de l' acullida

que de moment ha trobat,

en Jaume 's distreiu un rato

passejant per la ciutat.
Aquí saluda á un fulano,
que li sembla que 'l coneix;
allà s' fica en una iglesia
y resa un xich ó hu flingeix.
Va als toros per ferse veure,
entra al cafè dels senyors,
fuma, crida... [Tot inuit!]
Com si 'l tal home no hi fos.
—Serà cert—al ff murmura,
que això es per mí un camp perdut?
Si es això, bé ho diu el ditxo:
Qui gemega ja ha rebut.

Resolt á sortir de duptes,
crida á un modest bordegàs.
—Si venia aquí don Jaume...
—Pobret! Que no ho fass pas.
—Per què? ¿Qué succeix?
—Que les pedras del camí
s' alsaran totas solas
per ferlo fugir d' aquí.
—Molt el desesteu, caramba!
—Pero no tant, i vaus á nell!
com deu detestar-se un tipus
tan antipàtic com ell.—
[Pobre Jaumet! Canta, canta
la cansó del tururut!]
Ara si que pots ben dirlo:
—Qui gemega ja ha rebut.

La explosió qu' ell esperava
no s' veu apuntar p'en lloc,
els seus parcials no 'l coneixen,
els seus enemis, tampoc.
Un capellà á qui, per veure
lo que té dintre del pap,
li pregunta qui es don Carlos,
li contesta que no ho sab.
—Vaja, mi gozo en un pozo,
d'u el noi, tot affigit:
[Malaguonyada benzina
qu' en el viatge hi invertit.—
L' automòbil gira quia
surt del poble y itururut!
en Jaumet se'n torna á Fransa
per 'llà hont havia vingut.

C. GUMÀ

QUADROS AL FUM

LA MORT D' UN OPUENT

Els vuyt ciris creman al entorn del difunt.

Quatre cada banda.

Las parets son negras, el catafalch negre y la caixa

horrosa com una timba.

No se'n alsarà mai mes.

—May mes—pensan els hereus, que's guaytan els uns

als altres y no obran boca.

L' odi, la mala fé y l' enveja, brotant com a gropadars

de pus de ses entranyas corrompudas se 'ls ne pujan

al coll.

Y vull creure que clouhen las dents per no ferse fàstic

ells mateixos. Se 'ls ennuega la gola.

Las sevas caras, estrafolas y bunyagudas, estan in-

fladas.

Els muls pensaments hi fan acudir un excés de sanch.

Cada tem del altre: —Aquest herdarà mes que jo.

Buydan l' última ampolla dels armaris saquejats y per

no abandonar la presa, s' ajeuen silenciosament, qui en

un sofà, qui al damunt de la taula.

Y no poden dormir. Si algun d' ells se mou tots els

ulls se li clavan damunt y l' encastan al puesto.

Y l' fum dels ciris del quart mortuori els fa estussar

gar d' ent en tant.

Entre la fumera del tabaco y dels ciris, la claror d' un

llum fa una ganyota de burla.

Avants de torsar el coll, el difunt entretingué á la

mort mitj minut per manar als testamentaris que li fes-

sin un enterró opulent.

Y dels morts de fam de la seva fàbrica no se'n re-

cordà.

Els vuyt ciris espaternegan y fan llenyotas.

El mort te la cara carnosa y 'l ventre abultat.

La mort, si es que jeu al seu damunt, hi deu estar ben

flonja.

Dos víctimes de la cruel ambició del difunt, dos

obrers de la fàbrica el vetllan.

—No se'n aixecará mai mes.

Allà, dintre la caixa, s' pudrirà ab las sevas iniquitats

y 's seus vicis asquerosos.

Poparra de la sanch del pobre, corruptor de nenes,

violador de fadrines, assaltador de casades...

Esgrima l' arma de la fam y la seva fàbrica era com

un gran cope de fruta y malnasa.

Era la quietud de l' horrorosa nit d' aquella cambra un

soroll extrany hi pren cos.

Y l' que no era mort s' incorpora desencusat, llvit.

Té una gran convulsió d' espant que posa 'ls cabells de

punta y torna á caure en la caixa, en la tremenda timba

per sempre mes.

Els dos que 'l vetllan tremolaren com dos gats en plé

hivern.

Els nirvis se 'ls hi posan tivants y no 's poden moure.

Obren els ulls y no hi veuen.</p

Toch d' atenció

—|Preneu exemple!... Si en las próximas eleccions municipals feu massa l' Humbert, mireu á lo que us exposen

avuy el dimoni corra portant tres noms diferents: Salmerón, Leroux y Costa.

*
Las eleccions de Novembre, si deixem fè als que ara manan, van á resultà un modelo de frescura samarànquia.

*
¡Qué trist el deu posá aixó!
Ell tan débil y tan magre,
y la República, en canvi,
cada dia mes sapada...

Vaig demanar pel ministre,
y l' ordenanza 'm va dir:
—Hi es, pero ara no 's pot veure:
està ocupat fent tupins.

*
Denuncieu, denuncieu forsa periódichs republicáns...
Com mes carn tireu á l' olla,
mes bò serà l' estofat.

L. WAT

Un visitant molt complert, ha permés que li pujés á la falda l' galguet de una senyora ab la qual està conversant en un saló.

Tot d' una, vivament, pero ab tota la delicadesa possible, se treu el gosset de sobre, deixantlo colcat sobre l' alfombra.

—L' estarà molestant... Potser l' ha mossegat—diu la dama.

—No, senyora... no s' inquieti: ni 'm molesta, ni m' ha mossegat; pero ¿sab? se 'm figura que vessa una mica.

Un ricatxo deya al seu metje:—Senyor doctor, donguim un remey per treurem aquest malehit pouge.

—Un remey? Aquí vā, y es molt senzill: no visqui més que ab tres pessetas diarias y escarrássis pera guanyarlas.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NUMERO

1. XARADA.—Ar-bo-ra-da.
2. ANAGRAMA.—Agusti Guisat.
3. TRENCA-CLOSCAS.—La família Bonquet.
4. CONVERSA.—Tartana.
5. GEROGLIFIC.—Per lletrar un llibre.

Han endavinat totes ó part de les solucions del número anterior els caballers: Juli Palau, Un petit republicà, Tres partidaris, Juan Cassi Torres y Andreu Nunell.

ENDEVINALLES.

XARADA

A un primera-dos y una prima-dos-tres de Llusá mentrens son remat guardavan un llop se 'ls hi presentà. Varen quedar al moment assombrats, de tal sorpresa, pro al poch tercera-segona y avans de que 'l llop fes presa; l' home, d' un garrot s' armà recobrant tot son valor, y sisxis que 'l llop donà un hu d' un cop caigüe en terra mort.

J. MORET DE GRACIA

ANAGRAMA

Espanya viu ensopida inmóvil, esma-perduda pel gran dessangre abatuda, arrugada, escanyolida. La preponderància que té presa la negra tot aconsella ser devot á qui en vritat no té fé. La total de societats y lligas y confraries que son criaderos d' espías y nombran sants advocats, fan temor en un xoch potent preludi de brava tempesta, dissipant de la gran festa pel redimit pensament.

J. COSTA POMÉS

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6—Nom d' home.
6 4 5 5 1—Part del Univers.
2 2 4 6—Aliment.
5 1 3—Moneda.
5 4—Nota musical.
6—Consonant.

ANTONET DE REUS

TRENCA-CLOSCAS

MACIÁ A. ADELL

REUS

Formar ab las anteriors lletras degudament combinadas lo títol de una comèdia catalana.

P... TOCO

GEROGLÍFICH

X X
a a
N
K

SAMUEL GRAN É IRURUETA

CORRESPONDÈNCIA

Caballers: Antonet B., J. A. P., F. F. Sanpere, Juli Palau, J. Dormutá, J. G., Branera germans, Juan Cassi Torres, Jesus Armós, F. C. y Flautista, Genís Torné, E. R. G., Un europeïsat, Juan Catau, y J. Regi X.: Ca. homes, ca.

Caballers: F. Joaet, Pim Pam Pum, T. Rusca, A. Carrach, Pere Colomer y Tió, F. Virgili R. y J. Moret de Gracia: Justa, la fusta.

Caballers: Toni Leri, A. R. Ll., R. Ll., A. B., E. P. y B., J. V., y Quimet: Un milió de gracies per l' envío.

Caballer: Ildefons Feriell: No 'n hi ha cap que 'puiga agafar per enlloch. A. Ribas Ll.: No es maleta.

Rafel Barbé: No està prou remullat, per xó s' hi enganxa la navaja.—Rafel Font: Anirà la conversa.—L' Avi Riera: Procurarem que surti aviat.—Antoni Cantallops: N' hi ha algun de xistós.—Francisco Marsá y Gruart:

Es de lo mes colossal que havém illegit. N' enviarém una copia á Igualada; á n' en Jespus, que 'n fa col·lecció.

—J. Mabar: No 'n arriba á cap puesto.—E. Paris: «No te'n recordas hermosa nineta...» Ella potser no se'n recordarà; pero nosaltres, si senyor. Això en del temps de la picó.—J. Costa Pomés: Acepto.—Angelajuan: No s' aprofita.—Oilime Tilop: La publicació depén de molts coses. Encare no hi hem passat els ulls. De tots modos, gràcies.—J. Romeo: Ab tot això no 'ns diu res. ¡Home, si en Maragall fa coses que no poden anar ni ab rodas!

Ara mateix n' hi ha d' ell una en cartera que tenim intenció d' enviarla també á Igualada.—Joan Romani: Si no sapigués mes de fabricar paper!—C. Alvaro: El dibuix no va.—Pep Chocolaté: Es xocolata de rosegóns.

Ni una mica de cacau.—Ll. P. T.: Ho sentim molt, però es bastant defectuosa.—Padrí Drapayre: Per ara no

hi ha novetat.—M. de C.: Bon vent!—J. G., L. B., J. M., Un castellvellench, F. M. y G., F. B., B. E., M. S.

A. P. G., R. C. y L. V.: No podem insertar les cartas que ns envian.

La República

LÁMINA ALEGÓRICA

propia pera ser colocada en Cassinos, Ateneos, Societats y tota classe de Centros democràtichs

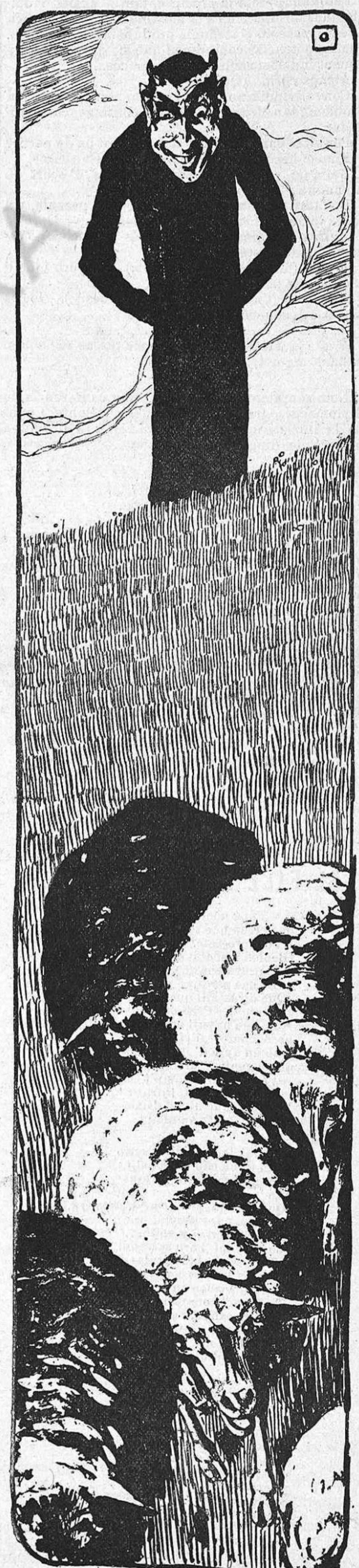
Tamanyo de la lámina 65 per 50 centímetres, impresa a sis tintas sobre cartulina mate.

Preu: 2 pessetas

SE VEN PER TOT ARREU

Impremta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.

Pastor satisfet

(De Der Scherer.)

—Dona gust véurels així,
devorant l' herba sagrada.
¡Qué sumissos y contents!
¡Y quin be de Déu de llana!